

BULGARİSTAN'DA MÜSLÜMANLAR AĞIR BASKI ALTINDA

Radikal İslam Bulgaristan'da yükseliyor mu?

Bulgaristan Milli Güvenlik Ajansı, İçişleri Bakanlığı ve savcılığın 2010 yılının ekim ayında Batı Rodop köylerinde yaptığı aramada otuz çuval dolusu kitap, bilgisayar ve aksamıyla, mobil telefon ve yüklü miktarda paraya el konmuştu. Sarnıca köyünün imamının, radikal İslamcı bir örgüte elebaşılık yapmakla suçlandığı operasyonun üzerinden dört ay geçti. Kuşkular doğrulandı mı?

İslamcılık Bulgaristan'a da sızdı mı?

Antonya Jelyaskova, milli güvenlik ajansı ile savcılığın başına buyruk hareket ettiklerini ve bütün bölge imamlarını radikal dincilikle suçladıklarını belirtti. Antonya Jelyaskova şu değerlendirmeyi yaptı:

"Hiçbir delil teşkil etmeyen kitap ve bilgisayarları götürdüler. Aradan dört ay geçti ama halâ şüpheli şahısların suçlu olup olmadıkları hakkında hiçbir açıklama yapılmadı. El konan eşya iade edilmedi. Kitap yasağı olmayan Bulgaristan gibi demokratik bir ülkede böyle şeylerin yapılabileceğini kim düşünebilir? İslamcılıkla suçlanan imamın Medine'den gönderilen kitapları altı ay gümrükte bekletilmiş, kontrol edilip zararsız bulunduktan sonra imama teslim edilmişti. Ama aradan dört ay geçmeden aynı kitaplara yeniden el kondu."

Denetlenmeyen güvenlik örgütü

Sofya merkezli bir sivil toplum kuruluşu olan Uluslararası Azınlık Araştırmaları Merkezi'nin başkanı, Bulgar Milli Güvenlik Ajansı'nın el konan kitapların içeriğini tahlil edebilecek durumda olmadığı görüşünde. Antonya Jelyaskova, şöyle konuşuyor: "Milli güvenlik ajansı şeffaflıktan son derece uzak. Parlamentonun örgütü denetlediği de şüpheli.

Ajansın sivil toplum tarafından denetlenebilmesini talep etmiştim. Bulgar milli güvenliğinin kitap, vaaz ve imamların yazılı belgelerini analiz edebilecek düzeyde olduğunu sanmıyorum. Modern çağın gereklerinden olan bilgisayarların neden halâ iade edilmediğini de anlayamadım. Bilgisayarın hafızasını kopyalamak, birkaç dakikalık bir iş. Bulgaristan'daki Arapça ve İslam uzmanlarından hiçbirinin yardımına başvurulmamış olması da, yadırganacak bir durum."

Müslümanlar devlete sadık

Azınlık Araştırmaları Merkezi Başkanı Antonya Jelyaskova, muhabir Papakoçev'in, İslam cemaatinin Bulgaristan'ın milli güvenliği açısından tehlike oluşturup oluşturmadığı' şeklindeki sorusunu yanıtlarken, ülkede Müslümanların yaşamasının aslında kendileri için büyük bir nimet olduğunu, diğer Balkan ülkelerinde radikalleşme görülürken, Müslüman Bulgarların yasalara saygılı olduklarını ve ülkelerini sevdiklerini vurguladı.

Antonya Jelyaskova, radyomuza şu değerlendirmeyi yaptı:

"Aynı zamanda Müslüman Bulgarlar radikal ve geleneklerin dışına çıkan ruhani kişilerden kendilerini koruyabilecekleri mekanizmalar da geliştirdiler. İki yıldır din adamlarına yapılan baskılar Müslümanları tedirgin ediyor. Takdir ettikleri din adamlarının, sürekli tahkir edilmesi onları üzüyor. İmamlarımız ehliyetli, zeki ve art niyeti olmayan, çok iyi yetişmiş kişiler. Politikacı ve güvenlik birimlerinin davranışları yüzünden Müslümanları biz radikalleştirmiş oluyoruz. Bunun güvenlik konusu olmaktan çıkarılması ve Bulgaristan'daki Müslümanların sorun ve beklentilerine önem verilmesi gerekir. Örtbas etmek sadece onlara değil, dinler arası ilişkilere de zarar verir"

Hak ve Özgürlükler Hareketi

Bulgar Azınlık Araştırmaları Merkezi Başkanı Jelyaskova son olarak Hak ve Özgürlükler Hareketi'ndeki gelişmelerle ilgili görüşlerini aktardı. Jelyaskova, Kasım Dal'ın parti yönetiminden ve parti meclis grubundan ihraç edilmesine partililerin tepki göstermesi gerektiğini söyledi. Antonya Jelyaskova şu değerlendirmeyi yaptı: **"Bulgaristan Müslümanlarının asıl başını ağrıtan, Nedim Gencev'in yeniden baş müftülüğe atanma ihtimali. Gencev komünist devlet güvenlik servisinde çalıştığı için Müslümanlar tarafından sevilmiyor. Asimilasyon yıllarında Todor Jivkov tarafından baş müftülüğe atanmıştı. Mahkeme kararıyla yeniden aynı göreve geldi. Bu tahammül edilmez durum Müslümanları meşgul eden konuların başında geliyor.**

Hak ve Özgürlükler Hareketi'ne gelince. Genel başkanları Ahmed Doğan'ın şahsen geçirmekte olduğu deformasyon nedense önemsenmiyor. Doğan 20 yıldır tartışmasız lider. Hem partililere hem de seçmenlerine otoriter davranıyor. İnsana değer vermeyen ve Türklerle Müslümanların Bulgar

toplumuna sosyal ve siyasi entegrasyonuyla ilgilenmeyen bu tek adamın başkanlığı bırakma zamanı artık geldi. Partinin değişime ihtiyacı var ama bu hemen olmayacak." (dw)

GEORGI PAPAOCHEV

KAYNAK: TURQUIE *DIPLOMATIQUE*, MART 2011, SAYI: 25